

Több olvasót!

Könyvtármozgalmunk üzemben, falun egyaránt gyors tempóban fejlődik. De ha ezt a fejlődést figyelmesebben tanulmányozzuk, kiderül, hogy a fejlődés gyorsabb az új könyvtárak szervezése, könyvvállományuk szaporítása és aránytalanul lassúbb az olvasók számának növekedése, valamint a kölcsönzött könyvek számának növekedése terén. Azaz könyvtárainkban igen sok értékes, hasznos könyv érintetlenül hever, porosodik. De nem azért porosodik, mintha a dolgozók nem szívesen vennék kézbe ezeket a könyveket, hanem, mert a dolgozók ezekről a könyvekről, sőt igen gyakran még a könyvtár létezéséről sem tudnak. Szolnok, Győr, Fejér megyében nem utolsó sorban azért van olyan kevés falusi olvasó, mert a lakosság nagy részének tudomása sincs arról, hogy falujában könyvtár működik. Honnan is legyen erről tudomása, ha a könyvtáros, a helyi tanács ezt nem hozza a falu lakosságának tudomására. Pusztán az az egyszerű tény, hogy a könyvtárról, a kölcsönzés idejéről a dolgozók széles tömegei tudomást szereznek, sokezer új olvasót, érdeklődőt vonz a könyvtárba.

Első legfontosabb lépés magának a könyvtárnak a megismertetése a dolgozókkal.

A Művelt Nép multévi decemberi száma közölte Késői József elvtársnak, a MÁVAG szivattyú-gyár könyvtárosának levelét, amelyben írja, hogy saját üzemben meghívja a dolgozóknak egyszer egyik, másszor másik csoportját a könyvtárba. Ott megmutatja nekik a könyvtárat, elbeszélget velük az egyes könyvekről. Ezzel az egyszerű módszerrel sikerült elérnie, hogy az olvasók számát megkétszerezte néhány hónap alatt. Hasonló kezdeményezést tett a berettyóújfalusi járási kultúrház könyvtára is, ahová beszélgetésre, ismerkedésre szokták behívni a dolgozó parasztokat. Ezzel elérték, hogy az olvasók száma rövid idő alatt 1904-ről 2736-ra növekedett. S hogy az olvasók valóban olvasnak is, azt az bizonyítja, hogy amíg júliusban még 1236 könyvet kölcsönöztek ki, addig decemberben már 3998 könyvet.

Nos, ami a MÁVAG-ban vagy a berettyóújfalusi járási kultúrház könyvtárában jó és bevált, azt érdemes tanulmányozni és bevezetni az ország minden üzemi és falusi könyvtárában. A könyvtárosok magukévé téve ezeket a kezdeményezéseket, egyre több helyen mozgalmat indítanak, aminek a jelszava, hogy „Ismertessük meg a könyvtárat a dolgozókkal!” Kívánatos, hogy ehhez minél több könyvtáros csatlakozzék.

Az üzemekben nagy jelentősége van annak, hogy az új munkásokkal, akik nemrégén jöttek az üzembe, megismertessük és megszeretessük a könyvtárat. Ezzel hozzásegítjük ahhoz, hogy az új munkás jobban megszeresse új munkahelyét. Különösen nagy jelentősége van a könyvtárak megismertetésében a bányász-üzemeknek és a munkásszállásoknak. Itt igen sok az új munkás, aki még nem szokta meg az új környezetet, aki még gyakran csak a nehézségeket látja. Ha viszont olvasója lesz a könyvtárnak, — könnyebben szokja meg az új helyet, az új munkát.

Türhetetlen helyzet uralkodik ebből a szempontból Komlón, ahol hozzávetőlegesen 8000 könyv van, de ennek egy része több, mint egy hónapig becsomagolva hevert, másik része pedig egészen rosszul van elhelyezve, úgyhogy Komlón a sok könyv dacára kevesen olvasnak. A helyi tanács tekintse fontos feladatának, hogy a könyvtárat megfelelően elhelyezze és gondoskodjék arról, hogy ez a könyvtár, mint a Városi Tanács könyvtára, egyre jobban működjék. A könyvtár jó munkája hozzájárul majd, hogy Komló új munkásai — a város leendő lakói — gyorsan megszeressék új munkahelyüket, új lakóhelyüket. Azzal, hogy műveltebbé, kultúraltábbá teszik a dolgozókat, kifejlesztik bennük a magasabbfokú öntudatot, amelynek az eredményei: fegyelmezettebb munkában, számos újításban, jelentős megtakarításokban és sok-sok csille kitermelt szénben öltenek majd testet.

Amikor a Párt és a kormány elsőrendű feladatnak tekinti a szénbányászat helyzetének megjavítását, a széntermelés növelését, akkor a bányász üzemek és bányász falvak könyvtárosai érzéik a saját felelősségüket és kövessenek el mindent, hogy a maguk eszközeivel — a könyvekkel — segítsék a széntermelés növekedését. A bányászmezék körzeti, városi és tudományos könyvtárai pedig tekintsek egyik legfontosabb feladatuknak a bányász könyvtárak segítését, az újonnan beállított könyvtárosok tanítását és támogatását. A bányász mezék körzeti könyvtárosainak legfontosabb feladata a következő hónapokban az, hogy segítsék megszüntetni a könyvek porosodását a bányász-könyvtárakban és megjavítsák a könyvek propagandáját, különös súllyal az új bányászok között.

Igen jó lehetőséget biztosít ehhez Gorbátov: „A donyeci bányászok” c. könyve, mely már elegendő példányszámban áll a bányászolvasók rendelkezésére, de amelynek elolvastatása sem megy magától. A könyvtárosok minél több helyen törekedjenek arra, hogy a könyvet könyvankétokon megvitassák és a könyv tanulságait a saját életükre is alkalmazzák. Tartsák szemelőtt, amit Horváth Márton elvtárs mondott a Népművelési költségvetés tárgyalásakor:

„A szovjet irodalom . . . megmutatja azt az embert, akivé majd mi is nőni fogunk, azt a társadalmat, amit mi is teremtünk magunknak, azt a hazaszeregetet, azt a munkaszeregetet, azt a testvéri együttműködést a világ dolgozói iránt, ami ma még tömegméretekben csak a szovjet ember sajátja, de holnap minket is ez fog jellemezni.”

Ugyanez a tanulság vonatkozik természetesen a falusi könyvtárakra is. A szovjet könyvek azért olyan kelendők a falusi könyvtárakban, mert dolgozó parasztságunk saját ragyogó holnapjáról olvas azokból.

Annak ellenére, hogy a falusi könyvtáraink a felszabadulás után megjelent legjobb könyvekkel léttek ellátva, ezekben a könyvtárakban is gyakori a porosodó könyv.

Nem csoda, ha Tiszagyendán porosodik a könyvtár, hiszen a tanács legbelsőbb szobájában tartották. Hogyne porosodnának a könyvek Mézőhegyesen, amikor a helyi tanács nem ad megfelelő helyet a könyvtárnak, vagy Hódmezővásárhelyen, ahol egy csomó rendezetlen könyvet a fürdőkádban tároltak hosszú időn keresztül, hely hiányában.

Sokhelyütt a könyvtárosok és a helyi tanács nemtörődömsége az oka a könyvtárak porosodásának. Számos helyen a tanács tagjai még nem értik azt az összefüggést, hogyha télen sokat olvasnak az emberek, akkor nyáron könnyebben megy a begyűjtés, az adófizetés és a termelészövetkezet fejlesztése.

A falusi könyvtárak közül igen nagy a jelentősége a termelészövetkezetek és termelészövetkezeti községek könyvtárainak.

A termelészövetkezeti tanácskozáson Rákosi elvtárs megszabta a legfontosabb teendőket:

„A termelőszövetkezetek rendezzék soraikat, tartsanak fegyelmet, növeljék gazdaságukat, sikereiket, virágzásukkal vonzzák magukhoz az egyénileg dolgozó parasztokat.”

Tudnak-e ebben segíteni a könyvtárak?

Igen jelentős segítséget tudnak adni. Világos, hogyha a körzeti könyvtárak elsősorban a termelőszövetkezetekben lévő könyvtárakat segítik rendbehozni, itt szaporítják az olvasók számát legjobban, ide küldik a legjobb állattenyésztési, agrotechnikai szakkönyveket, itt szervezik a legjobb könyvismertetések és ankétokat — akkor nagy segítséget nyújtottak a termelőszövetkezetek megszilárdításához, a fegyelem megjavításához és a termelőszövetkezetek felvirágzásához. A városi könyvtárak ugyancsak nyújtsanak segítséget a termelőszövetkezetek könyvtárainak.

Természetesen, az, hogy a körzeti, városi könyvtárak figyelmét most a termelőszövetkezeti könyvtárak felé fordítjuk, nem jelentheti, hogy hátrat fordítsanak az egyénileg dolgozó parasztoknak.

Eltenkezőleg, ahol lehet, ahol a könyvtár elhelyezése megengedi, ott úgy kell szervezni a termelőszövetkezeti könyvtárakat, hogy azokból ne csak a termelőcsoport tagjai, hanem a községben lakó egyénileg dolgozó parasztok is kapjanak könyvet. Kívánatos és fontos, hogy a tszcs vagy tsz könyvtárából egyénileg dolgozó parasztok is minél nagyobb számban olvassanak. Ez a könyvek politikai és kulturális nevelő hatásán kívül lehetőséget ad arra, hogy az egyénileg dolgozó parasztok közösen elbeszélgessenek a tszcs tagokkal és megismerjék a termelőcsoportot.

Falun a főfeladat, hogy a következő hónapokban különösen a termelőszövetkezetekben toborozunk új olvasókat, nem elhanyagolva az egyénileg dolgozó parasztokat sem. Az új könyvtárakat elsősorban a termelőszövetkezetekben és tsz-falvakban létesítsük.

Az olvasók számának növelése a könyvpropaganda munka alapvető megjavítását követeli; azt, hogy az általános szépirodalmi könyvek propagandája mellett az egyes rétegekhez szóló könyveket ezek felé erőteljesen propagálják. Pl. a bányászok közt: a bányászatról szóló szépirodalom és az általános szépirodalom mellett a bányák gépesítésére vonatkozó könyveket; a vasas dolgozók közt: a vasas témájú szakkönyveket és népszerű tudományos könyveket; a falusi olvasók, elsősorban a termelőszövetkezetek tagsága között az állattenyésztésről, az agrotechnikáról szóló szakkönyveket és népszerű tudományos műveket.

Az egyes rétegekhez szóló könyvpropaganda kiállítására március hónapban több ajánló bibliográfia fog megjelenni, amelyeket a könyvtárosok használjanak fel munkájukban.

Az üzemek és falvak dolgozói Rákosi elvtárs 60. születésnapjára több csille-szenet, több öntöttvasat, jobb minőségű munkát, a tejhozam növelését stb. ajánlották fel. Soktízezerre rúg a felajánlást tevő dolgozók száma. Mit ajánlhat fel a könyvtáros? Ugyancsak jobb munkájával akarta kivenni részét ebből a nagy ünnepből. Számos felajánlás mutatja, hogy a könyvtárosok azzal akarják megünnepelni Rákosi elvtárs születésnapját, hogy megjavítják munkájukat, növelik az olvasók számát, a forgalmazott könyvek számát, több tanácsot, felvilágosítást adnak olvasóiknak és megszüntetik a könyvporosodást.

Ezzel fejezik ki legméltóbban szeretetüket a dolgozó nép, nagy Pártunk és Rákosi elvtárs iránt.